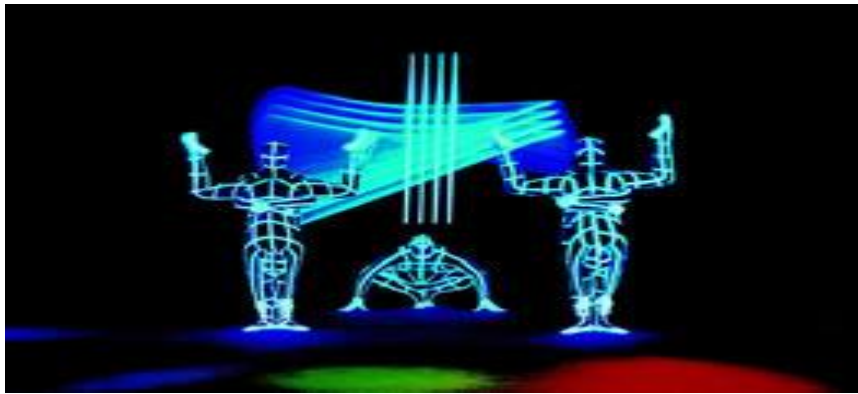

ΜΑΥΡΟ ΘΕΑΤΡΟ

- Η τεχνική του Μαύρου θεάτρου εντοπίζεται για πρώτη φορά στις αυτοκρατορικές αυλές της Ασίας, ως η τεχνική του «μαύρου κουτιού» ή του «μαύρου δωματίου», όπου η σκηνή είναι εξ ολοκλήρου καλυμμένη με μαύρο ύφασμα από βελούδο. Εκεί οι ντυμένοι στα μαύρα και γι' αυτό το λόγο αθέατοι ηθοποιοί και μαριονίστες, κινούσαν διάφορα αντικείμενα μπροστά από ένα αμυδρό φως κεριών, ώστε να δίνεται η ψευδαίσθηση ότι αιωρούνται και δρουν αυτόνομα. Κατάλοιπα αυτών των τεχνικών συναντά ακόμα κανείς στο Ιαπωνικό κουκλοθέατρο Μπούνρακου και στις μαριονέτες της Κίνας.
- Η τεχνική αυτή εξαπλώθηκε στην Ευρώπη, όπου έμεινε παραγκωνισμένη για αιώνες αλλά αναβίωσε πριν 45 χρόνια στην Τσεχοσλοβακία. Το 1961 ο Jiri Srnec ίδρυσε το Μαύρο Θέατρο της Πράγας όταν, με αφορμή τη διατριβή του στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών του Κρατικού Κονσερβατουάρ και της Ακαδημίας Θεάτρου της Πράγας, άρχισε να πειραματίζεται με το black light και τις εφαρμογές του στη θεατρική σκηνή.
- Η ευφυής καινοτομία και θαυματοποιός τεχνική του μαύρου θεάτρου ξεκινώντας από το εγχείρημα του σκηνοθέτη Jiri Srnec βασίζεται στο μαύρο σκηνογραφικό χώρο και στην ενδυματολογική άποψη του μαύρου βελούδου. Οι ηθοποιοί-χορευτές εμφανίζονται επί σκηνής επιμελώς καλυπτόμενοι από αυτό το ύφασμα. Το μαύρο σε συνδυασμό με το βελούδο δίνει ένα αποτέλεσμα πλήρους απορροφητικότητας του φωτός. Αυτήν τη φυσική παρατήρηση "του μαύρου πάνω στο μαύρο" και στο συμπερασματικό αποτέλεσμα του αόρατου έκαναν ο Jiri Srnec και οι συνεργάτες του και προχώρησαν στην τέχνη που λέγεται μαύρο θέατρο.
- Αυτό που ουσιαστικά συμβαίνει πάνω στη σκηνή είναι η δημιουργία μιας οφθαλμαπάτης, που οφείλεται στους επιμελώς καλυμμένους καλλιτέχνες και στην απορροφητικότητα του φωτός που προκαλεί το μαύρο βελούδο. Έτσι, όταν εμφανίζονται οι άλλοι -ορατοί αυτή τη φορά- ηθοποιοί, διαδραματίζονται χορευτικές κινήσεις των έμψυχων αλλά και των άψυχων όντων, χωρίς ο θεατής να καταλαβαίνει τι το προκαλεί αυτό! Το παιχνίδι με τις απίθανες και λεπτεπίλεπτες ισορροπίες, η τεχνική ακρίβεια ορατών και αοράτων προσώπων και η εκπομπή υπεριώδους ακτινοβολίας (UV), κάνουν την παράσταση να μοιάζει με ένα ιδιότυπο φανταστικό τσίρκο. Και ενώ τα αντικείμενα έχουν τη δική τους ανεξάρτητη βούληση και ζωή, οι ηθοποιοί-χορευτές «αφηγούνται» στο θεατή την ιστορία τους μέσα από την παγκόσμια γλώσσα της παντομίμας.

- Η μαγεία έρχεται να συμπληρώσει και να τελειοποιήσει αυτό το επί σκηνής θαύμα, καθώς οι θεατές δεν μπορούν να αντιληφθούν και να εξηγήσουν την κίνηση διαφόρων αντικειμένων που χειρίζονται οι ηθοποιοί - χορευτές. Στο μάτι του θεατή γίνεται αντιληπτό μόνο ως ένα τυχαίο παιχνίδι εναλλαγής του ορατού με το αόρατο, (μια και βλέπουν ανθρώπους και αντικείμενα να αιωρούνται στις τρεις διαστάσεις, αυτόνομα). Το μαύρο θέατρο εμπεριέχει όλα τα χαρακτηριστικά ενός διεθνούς θεάματος και απευθύνεται σε όλους τους πολιτισμούς, μια και παρακάμπτεται ο λόγος και η επικοινωνιακή του γλώσσα βασίζεται στην κίνηση, στην ακουστική και στην παντομίμα. Είναι μοναδικά τα συναισθήματα που σου βγάζει το μαύρο θέατρο μια και ξεφεύγει από την επιμελημένη προσπάθεια του συμβατικού θεάτρου να απεικονίσει επί σκηνής την καθημερινή πραγματικότητα. Αυτή είναι και η διαφορά του από το χιλιοειπωμένο μέσα από διάφορα θεατρικά ρεύματα και σκηνοθετικές προτάσεις, συμβατικό θέατρο, εδώ στοχεύεται και επιτυγχάνεται η κατάρρευση του πραγματικού, η αναβίωση της μεγαλόπρεπης ψευδαίσθησης. Είναι ένα θέαμα πλημμυρισμένο από κίνηση, χρώμα και μουσική. Είναι μία ανάσα γέλιου και εφορίας στην ψυχρή και απρόσωπη τεχνοκρατική εποχή που ζούμε.
- Σήμερα οι πιο γνωστοί θίασοι που ασχολούνται με το μαύρο θέατρο και το διαδίδουν σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης είναι βασικά τρεις: «Ta fantastika», «Image Theatre» και «Jiri Srec Black Theatre of Prague».
- Τα «Φανταστικά» είναι ένας θίασος που προέκυψε από τη συγχώνευση δύο παλαιότερων ομάδων. Ιδρύθηκαν πριν δέκα χρόνια από τον Petr Kratochvil και τον Pavel Marek σαν το μοναδικό μαύρο θέατρο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο Πέτρ και η σύζυγός του Μιλάντα, που έχουν συμπράξει με πολλά θέατρα στην Πράγα, ζουν στις ΗΠΑ αφότου έφυγαν από την Τσεχοσλοβακία αναζητώντας πολιτική και καλλιτεχνική ελευθερία. Περίπου τον ίδιο καιρό ο πρώην συνάδελφος και φίλος τους, Πάβελ Μάρεκ, ξεκίνησε ένα καινούριο θέατρο στην Πράγα, το Pan Optikum. Μετά την Βελούδινη Επανάσταση του 1989 στην Τσεχοσλοβακία, τα δύο θέατρα δημιούργησαν ένα νέο θίασο, με το εν λόγω όνομα. Τα «Ta fantastika» έχουν παρουσιάσει στη χώρα μας «Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ» και την «Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων», την οποία μάλιστα έχουν εμπλουτίσει με μια νέα ευρεσιτεχνία ιπτάμενου συστήματος, όπου προβάλλονται στη σκηνή ταινίες κινουμένων εικόνων σε διάφορες διατάξεις. Το «Jiri Srec Black Theatre of Prague» είναι εξίσου διάσημο για τις παραγωγές του και παρευρίσκεται σε Φεστιβάλ Μαύρου Θεάτρου ανά τον κόσμο με κλασικά έργα όπως «ο Μαγικός Αυλός» του Mozart και ο «Πήτερ παν». Τέλος, το «Image Theatre» έχει επισκεφτεί τη χώρα μας με το «Cabinet» και το «Kaleidoscope».
- Ξεφεύγοντας κατά πολύ από τα διάφορα θεατρικά ρεύματα και τις σκηνοθετικές τεχνοτροπίες του συμβατικού θεάτρου, το μαύρο θέατρο όχι μόνο δεν μεταφέρει την ανθρώπινη καθημερινότητα επί σκηνής αλλά μάλλον φλερτάρει με το σουρεαλισμό. Πλαισιωμένο με εντυπωσιακά χρώματα και ανάλογη με την

περίσταση μουσική, φέρνει στα χείλη μας το γλυκό χαμόγελο της ψευδαίσθησης και γιατί όχι της... απάτης.

- https://www.youtube.com/watch?v=r_hE11seqhl